

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 1-bosqich Psixologiya ta'lim yo'nalishi talabalariga 1-semestr uchun "MUTAXASSISLIKKA KIRISH"

Imtihon shakli: yozma, og'zaki

№	Mavzu	1-QISM "OSON SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM "ODDIY SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM "MURAKKAB SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM qism "MURAKKAB SAVOLLAR 2" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalor, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-qism "QIYIN SAVOLLAR" deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1.	Psixologik bilimlar turlari	Psixologiya fanining mohiyatini yoritib bering (insonning ichki dunyosi, kognitiv ruhiy jarayonlar)	"Psixologiya" so'zining fanga kirib kelishini izohlab bering (1590 yil - Rudolf Goklenius,	Hayotiy psixologiya mohiyatini yoritib bering	San'atda psixologik bilimlar haqida ma'lumot bering	Parapsixologiya haqida ma'lumot bering

			Kristian Volf)			
2.		Psixologik bilimlar turlari haqida fikr yuriting (hayotiy, ilmiy, parapsixologiya)	Psixologik bilimlar turlarini izohlab bering (amaliy psixologiya, san'atda psixologik bilimlar)	ilmiy psixologiya mohiyatini yoritib bering	Amaliy psixologiya haqida ma'lumot bering	«Ezoterik bilim» haqida ma'lumot bering
3.	Psixologik bilimlar tarixi	Boshqa fanlar doirasidagi psixologik bilimlar tarixi haqida fikr bildiring (faylasuf, shifokor, huquqshunoslar)	Demokritning ruh haqidagi qarashlarini izohlab bering (olovli, sferik)	Sharq mutaffakirlarining psixologik qarashlari mohiyatini yoritib bering	Vilgelm Vundtning psixologik laboratoriyasi haqida ma'lumot bering	V.M. Bexterevning psixologiya faniga qo'shgan hissasi haqida ma'lumot bering
4.		Psixologiya mustaqil fanga aylanishini yotirib bering (XIX asrning ikkinchi yarmi, G.Fexner)	Aristotelning ruh haqidagi qarashlarini izohlab bering (uch qism, vegetativ, sezuvchi va aqlli ruh)	Amerikalik psixolog Uilyam Jeymsning psixologik izlanishlari mohiyatini yoritib bering	Amerikalik psixolog Edvard Titchenerning psixologik izlanishlari haqida ma'lumot bering	I.P. Pavlovning psixologiya faniga qo'shgan hissasi haqida ma'lumot bering
5.	Psixologiyadagi dastlabki mashhur psixologlar	Vilgelm Vundtning o'qish yillari haqida fikr yuriting (katolik gimnaziyasi, Gaydelbergdagi gimnaziya)	Vilgelm Vundtning Leypsigdagi yillarini izohlab bering (falsafa professori, laboratoriya)	Zigmund Freydning hayoti va izlanishlari mohiyatini yoritib bering	Freydning Iozef Breyer bilan hamkorlik ishlari haqida ma'lumot bering	Freyd asarlarining mohiyatini tushuntirib bering
6.	Psixologiya metodlari	Psixolog kasbiy faoliyati va psixologiya metodlarini izohlab bering (obyektiv va subyektiv metodlarini tahlili, kuzatish, suhbat, eksperiment)	Psixologiya fanining metodlarini izohlab bering (kuzatish, suhbat, test, eksperiment, anketa)	Psixologiyada kuzatish metodiga qo'yiladigan talablar mohiyatini yoritib bering	Psixodiagnostik metodlar haqida ma'lumot bering	Statistik metodlar haqida ma'lumot bering
7.		Eksperiment metodini izohlab bering (predmeti, vaziyat, ob'yekti, guruhi)	Subyektiv usullarni izohlab bering (kuzatish, o'z o'zini kuzatish, so'rov)	Faoliyat mahsulini tahlil qilish metodi mohiyatini yoritib bering	Psixologik tadqiqotning asosiy metodlari haqida ma'lumot bering	B.G.Ananevning psixikani o'rganish metodlari tasnifini izohlab bering
8.		Kuzatish metodini izohlab bering (standartlashtirilgan, erkin, kiritilgan, yashirin)	O'zini kuzatish metodini izohlab bering (introspektsiya, Rene Dekart, ichki	Natijalarni qayta ishlash metodlari mohiyatini yoritib bering	Emperik metodlar haqida ma'lumot bering	Tashkiliy guruh metodlarini tushuntirib bering

			kechinmalar)			
9.	Kasbiy kamolot tushunchasi	Kasbiy kamolot tushunchasini izohlab bering (omillar, kasb tanlash, qadriyatlar tizimi)	Kasbiy shakllanganlik tushunchasini izohlab bering (kasbiy muhim xususiyatlar, bilim, ko'nikma, tajriba va mahorat)	Kasb tanlashga ta'sir etuvchi omillar mohiyatini yoritib bering	Mutaxassis shaxsining kasbiy yetukligi haqida ma'lumot bering	Ye.A.Klimov bo'yicha kasbning turli xil holatlari tahlili haqida ma'lumot bering
10.		Yu.B.Gippenreyterning ilmiy va hayotiy psixologiya bo'yicha qarashini izohlab bering (hayotiy bilimlar amaliy, intuitiv xarakterda ekanligi, cheklangan, o'z tajribasi orqali, ma'lumotlarning boyligi)	Ijtimoiy psixologiya mutaxassisligi tavsifini izohlab bering (hamkorlik, malakalarini oshirish, maqto'vlar, taqdirlash usullari kerak bo'lgan kasb, Jamiyat uchun foydali, statusni berish)	Insonlarga yordam berish, xizmat qilish burchi, kasbning sotsial nufuzi mohiyatini yoritib bering	Psixologiyaning sotsial nufuzi haqida ma'lumot bering	Mutaxassis psixolog va qiziquvchi psixologlar orasida farqlarni tushuntirib bering
11.		Psixologning mehnati haqidagi tasavvurlarini izohlab bering ("yengil mehnat" ideali, qalban ko'rlik, boshqalardan ustun bo'lish xohishi)	Kasb tanlash asoslarini izohlab bering (psixolog kasbining kerakligi, insonlar jamiyati, mutaxassis tayyorlash tizimi bo'lishi).	XIX asr oxirida eksperimental psixologik laboratoriyalarning tashkil topishini yoritib bering	Leypsigdagi psixologiya institutining rivojlanish sabablari haqida ma'lumot bering	Rossiyada psixologiya institutining rivojlanish sabablarni tushuntirib bering
12.		Axloqiy jihatidan psixologning ma'naviy qadriyatlarini izohlab bering (mas'uliyatli, mustaqil va avtonom, maxsus komissiya, samimiy bo'lish va h.k.)	Psixolog mutaxassisning oldiga qo'yiladigan talablarni izohlab bering (Ye.A.Klimov, kasbning turli xil holatlari boshlang'ich qadriyatlar, xatti-harakatlarini ajratadigan holat va h.k.)	Psixolog tadqiqotchining oldiga qo'yiladigan talablar mohiyatini yoritib bering	Amaliy psixologning kasbiy mahorati haqida ma'lumot bering	Amaliy psixolog faoliyatining xususiyatlari haqida ma'lumot bering
13.	Psixologiya kasb sifatida	Psixologiya kasb sifatida nimalarda namoyon bo'lishini izohlab bering (tarmoqlari, psixologik xizmat, assotsiatsiyalar)	Psixologiyaning tarmoqlarini izohlab bering (mehnat psixologiyasi, pedagogik psixologiya, oila psixologiyasi, ijtimoiy psixologiya)	Mehnat psixologiyasi mohiyatini yoritib bering	Chet el va O'zbekiston ta'lim tizimiga psixologik xizmatning tadbiiq etilishi haqida ma'lumot bering	Psixologik xizmatning maqsadini tushuntirib bering

14.		Tibbiyot psixologiyasini izohlab bering (shifokor faoliyatining psixologik tomonlari)	Yosh davrlari psixologiyasini izohlab bering (bolalar, o'smirlar, yoshlar psixologiyasi)	Sport psixologiyasi mohiyatini yoritib bering	Psixologik xizmat haqida Nizomning qabul qilinishi haqida ma'lumot bering	Psixologik xizmatning vazifalarini tushuntirib bering
15.		Harbiy psixologiyani izohlab bering (harbiylar hayotidagi mavjud tartib-intizom)	Yuridik psixologiyani izohlab bering (sud psixologiyasi, kriminal psixologiya)	Pedagogik psixologiya mohiyatini yoritib bering	Psixologik xizmatning mazmuni haqida ma'lumot bering	Psixologning kasb-hunarga yo'naltirish ishlari haqida ma'lumot bering
16.		Savdo psixologiyasini izohlab bering (mavjud sog'lom raqobat, marketing)	Maxsus psixologiyani izohlab bering (oligofrenopsixologiya, tiflopsixologiya, surdopsixologiya)	Ijtimoiy psixologiya mohiyatini yoritib bering	Psixologik xizmat xodimlarining mas'uliyati haqida ma'lumot bering	Psixologning psixologik diagnostika ishlari haqida ma'lumot bering
17.		Qiyosiy psixologiyani izohlab bering (hayvonlar psixikasi bilan inson psixikasini taqqoslab)	Psixologning psixoprofilaktik ishlarini izohlab bering (psixologik-pedagogik muammolarni oldini olish)	Psixologning psixologik ma'rifat va tashviqot ishlari mohiyatini yoritib bering	Psixologning psixokorreksion ishlari haqida ma'lumot bering	O'zbekistonda psixologik xizmatning tadbiq etilishi haqida ma'lumot bering
18.		Psixologiya sohasidagi ilmiy ishlarining faollashishi haqida fikr yuriting (1956-yildan boshlab «Voprosy psixologii» jurnalining chiqa boshlashi)	Shaxs psixologiyasini izohlab bering (xarakteri, oliy nerv faoliyati tipi va temperamenti, qobiliyatlari)	Psixologlar jamiyati va assostiastiyalarining shakllanishini yoritib bering	Jahon Psixiatriya Assosiasiyasi maqsadlari haqida ma'lumot bering	1950-1965-yillarda psixologiya masalalari haqida ma'lumot bering
19.	Psixolog faoliyatining ko'rinishi va sohalari.	Psixolog faoliyati ko'rinishi va sohalari izohlab bering (ta'lim tizimi, tibbiyot, ijtimoiy munosabatlar sohasi)	Ta'lim tizimida psixologik faoliyat haqida fikr yuriting (bolalar psixologiyasi, pedagogik psixologiya)	Tibbiyot sohasida psixologik yordam mohiyatini yoritib bering	Ijtimoiy munosabatlar sohasida psixolog faoliyati xususiyatlari haqida ma'lumot bering	Psixologiya sohalari mezonlar bo'yicha ajratilishi haqida ma'lumot bering
20.		Maorif tizimida psixologik faoliyatni izohlab bering (pedagogik psixologiya, bolalar psixologiyasi)	Psixologiyaning maxsus bo'lim va yo'nalishlarini izohlab bering (differensial psixologiya (odamlar o'rtasidagi	Hozirgi zamon psixologiyasining yangi sohalari mohiyatini yoritib bering	Amaliy psixologlarning asosiy ish vositasi haqida ma'lumot bering	Amaliy psixologiyada psixologik maslahat haqida ma'lumot bering

			individual tafovutlarni o'rganadi), qabul qilish psixologiyasi, kriminalistika va sud psixologiyasi)			
21.		Hozirgi zamon psixologiyasining falsafa fani bilan tutashganligini izohlab bering (fan diqqat markazida inson)	Hozirgi zamon psixologiyasining tarix fani bilan tutashganligini izohlab bering (moddiy va ma'naviy madaniyatning rivojlanish tarixiga murojaat)	Tadbiqiy psixologiyaning yo'nalishlari mohiyatini yoritib bering	Psixologik fanlar tizimi va tamoyillari haqida ma'lumot bering	Akademik psixologiyaning metodlari haqida ma'lumot bering
22.		Hozirgi zamon psixologiyasining sotsiologiya fani bilan tutashganligini izohlab bering (jamiyat va shaxs, ijtimoiy guruhlar va guruhlararo munosabatlar)	Psixologiyaning boshqa fanlar bilan aloqasi asosida yuzaga kelgan fanlarni izohlab bering (psixofiziologiya, neyropsixologiya, matematik psixologiya)	Psixologning shaxsiy va kasbiy moslashuvi mohiyatini yoritib bering	Hozirgi vaqtda maktablarda, litsey va kollejlarda ikki yo'l bilan amaliy psixologiyaga kelgan psixologlar haqida ma'lumot bering	Akademik psixologiyaning yo'nalishlari haqida ma'lumot bering
23.	Psixolog shaxsi	Psixologik xizmatning rivojlanish tarixini izohlab bering (1800 yillardan boshlab rivojlana boshladi)	Psixologik xizmat Nizom bo'limlarini izohlab bering (umumiy qoidalar, psixodiagnostik, psixoprofilaktik, korreksion)	Psixologik xizmat haqidagi Nizomda keltirilgan psixologning huquqlari mohiyatini yoritib bering	Psixologik xizmat haqidagi Nizom haqida ma'lumot bering	Amaliy psixolog shaxsiga qo'yiladigan talablar haqida ma'lumot bering
24.		Psixologik xizmat haqidagi Nizomda keltirilgan psixologning javobgarligini izohlab bering (psixologik tashxisning to'g'riligi, tashxis natijalari bo'yicha beriladigan tavsiyalarning asoslanganligi)	Psixologik xizmat haqidagi Nizomda keltirilgan psixologlar mehnatini rag'batlantirishni izohlab bering (O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi va O'zbekiston Respublikasi Hukumatining mukofotlariga taqdim	Psixologning ijtimoiy roli, kasbiy pozitsiyasi va statusi mohiyatini yoritib bering	Psixologning shaxsiy va kasbiy moslashuvi haqida ma'lumot bering	Psixologning amaliy psixologik xizmat vakili sifatidagi kasbiy shakllanishi muammosini tushuntirib bering

			etilishi)			
25.	Kasbiy shakllanishning bosqichlari va shart-sharoitlari	Shaxs shakllanishida irsiyatning ahamiyatini izohlab bering (nasliy xususiyat, irsiy omil)	Shaxs shakllanishida ijtimoiy muhit ahamiyatini izohlab bering (oila, maktab, mahalla)	Sangvinik temperamentning psixologik ta'rifini yoritib bering	Temperament va uning kasb tanlashga yo'llashdagi o'rni haqida ma'lumot bering	Flegmatik temperamentning psixologik ta'rifi haqida ma'lumot bering
26.		Shaxs shakllanishida ta'lim-tarbiya ahamiyatini izohlab bering (bilim, ko'nikma, malaka)	Shaxs shakllanishida shaxsiy faollik ahamiyatini izohlab bering (qiziqish, xohish, faollik)	Xolerik temperamentning psixologik ta'rifini yoritib bering	Melanxolik temperamenti haqida ma'lumot bering	Professiogrammada o'qituvchining xislatlari haqida ma'lumot bering
27.		Reoriyentasiya (qayta kasbga yo'llash) ni izohlab bering (insonni yangi moslashmagan kasbga yo'naltirish)	O'spirinlarni kasbga yo'llashda sezgi va idrokning ahamiyatini izohlab bering (ruhiy tetikligi, jismoniy faolligi oshirish, mehnatga, kasb-hunarga qiziqtirish sezgirligi)	Kasb-hunar ta'limi ustasi professiogrammasi mohiyatini yoritib bering	O'spirinlarni kasbga yo'llashda xotira va tafakkurning ahamiyati haqida ma'lumot bering	O'spirinlarni kasbga yo'llashda xayolning ahamiyatini tushuntirib bering
28.		Kasb tanlashga ta'sir etuvchi asosiy omillar mohiyatini izohlab bering (ta'lim- tarbiya tizimida kasbga yo'llash faoliyatining mazmuni)	Mehnat faoliyatining eng muhim omillarini izohlab bering (qiziqarli bo'lish, jamiyatga foydali bo'lish)	O'qituvchining kasbga xos xislatlari mohiyatini yoritib bering	Kasb tanlashga ta'sir etuvchi asosiy omillar haqida ma'lumot bering	Reoriyentasiya gumanistik psixologiya tamoyillarini turmushga tatbiq etishi haqida ma'lumot bering
29.	Psixolog faoliyatini nazorat qiluvchi axloqiy me'yorlari va etik tamoyillar	Amaliyotchi psixologning maktabda amalga oshirishi lozim bo'lgan ishlarini izohlab bering (ta'lim, tarbiya, taraqqiyot, kasb tanlash va turmush qurish, o'zaro munosabat)	Amaliy psixologning axloqiy kasbiy faoliyatini izohlab bering (amaliyotchi psixologning shaxsiy hayotiy tajribasi)	Psixologning mijoz va patsiyentlarga nisbatan xulqini yoritib bering	Psixologning kasbiy faoliyati haqida ma'lumot bering	Psixologning kasbiy etikasining kasbiy maxfiylikka rioya qilish tamoyili haqida ma'lumot bering
30.		Amaliy psixologning huquqlarini izohlab bering (pedagogik kengash, ota-onalar yig'ilishi, ilmiy	Psixolog faoliyatini etik muammosi kasbiy me'yorlarning o'ziga xosligini izohlab bering	Psixologning umumiy o'rta ta'limda amalga oshirishi lozim bo'lgan ishlari mohiyatini yoritib bering	Psixologning kasbiy etikasining mijozni hurmat qilish tamoyili haqida ma'lumot bering	Psixologning kasbiy etikasining kasbiy kompetentlik tamoyili haqida ma'lumot

		kengash va pedagogik konsiliumlarda ishtirok etadi)	(kompitentlilik, mas'uliyat, shaxsiy ishonch)			bering
31.		Psixologning hamkasblari va boshqa soha vakillariga nisbatan munosabatini izohlab bering (hurmat qilish, asossiz tanqid qilmaslik, toqatlilik, yordam berish, xolislik)	Amaliy psixolog faoliyatining axloqiy muammosini izohlab bering (mas'uliyat, kompitentlilik, shaxsiy ishonch)	Psixologik faoliyat bilan shug'ullanuvchi mutaxassisning huquqlari mohiyatini yoritib bering	Psixologning kasbiy etikasining ob'ektivlik tamoyili haqida ma'lumot bering	Psixologning kasbiy etikasining shaxsga zarar yetkazmaslik tamoyili haqida ma'lumot bering
32.		Freyd bo'yicha ruhiyat modelini izohlab bering (Id, Ego, Super-ego)	Frommning ijtimoiy-falsafiy g'oyalarini izohlab bering (biologik motiv, ijtimoiy omillar, nevrozlar)	A.Maslou bo'yicha tan olinish ehtiyojlari mohiyatini yoritib bering	Zigmund Freydning ongsizlik tushunchasi haqida ma'lumot bering	Erik Frommning psixologik izlanishlarini tushuntirib bering
33.	Mashhur psixologlarning hayoti va ijodiy yo'li.	Abraxam Maslouning motivatsiya nazariyasini izohlab bering (motivlar iyerarxiyasi, dolzarb ehtiyojlar)	Viktor Franklning logoterapiyasini izohlab bering ("Ma'no izlayotgan odam", <i>Kontslager, ekzistensial terapiya</i>)	A.Maslou bo'yicha ijtimoiy ehtiyojlar mohiyatini yoritib bering	Frankl terapiya texnikasining tavsifi haqida ma'lumot bering	A.Maslouning motivlar iyerarxiyasi haqida ma'lumot bering
34.		Psixoanalitik qanday davolaydi, izohlang (<i>ruhiy poklanish, «katarsis»</i>)	Zigmund Freydning psixoanalizini izohlab bering (Muz tog'I, "yashirinib", siqib chiqarilgan)	A.Maslou bo'yicha o'z-o'zini takomillashtirish mohiyatini yoritib bering	A.Maslou bo'yicha xavfsizlikka bo'lgan ehtiyojlar haqida ma'lumot bering	A.Maslou bo'yicha fiziologik ehtiyojlar haqida ma'lumot bering
35.		O'zbekistonda psixologiya fanining qisqacha tarixiy taraqqiyoti	Beruniyning psixologik qarashlarini izohlab bering (murakkab tana, xatti-harakatlar)	XX asrda O'zbekiston hududida psixologiya fanining rivojlanishini izohlab bering (P.I.Ivanov, P.I.Leventuyev, M.Davletshin)	O'zbekistonda mustaqillikdan so'ng psixologiya fanining rivojlanishini yoritib bering	E.G'oziyevning psixologiya fani rivojiga qo'shgan hissasi haqida ma'lumot bering
36.		Forobiyning psixologik	XX asrda O'zbekiston	G'.Shoumarovning	V.M.Karimovanning	Z.Qodirovaning

		qarashlarini izohlab bering (inson ruhiy jarayonlari)	hududida psixologiya fanining rivojlanishini izohlab bering (M.X.Rahmonova, R.Sh.Karimova, F.Temurov)	psixologiya fani rivojiga qo'shgan hissasini yoritib bering	psixologiya fani rivojiga qo'shgan hissasi haqida ma'lumot bering	psixologiya fani rivojiga qo'shgan hissasi haqida ma'lumot bering
--	--	--	--	---	---	--